

Pasiūlius šalia Lenkijos maršalo Juzefo Pilsudskio širdies kapo Rasų kapinėse įrengti lentelę su jo citata apie Lietuvos nepriklausomybę, imta svarstyti, ar toks žingsnis taps stimulu suartėti lietuvių ir lenkų tautoms, ar tik dar labiau jas atskirs.

LŽ kalbinti lenkų bendruomenės atstovai tikino, kad šis siūlymas lietuvių ir lenkų tautų tikrai nesuvienys, tik įvays tarp jų dar didesnę pleišną.

Tautų suartėjimui – kenkėjiškas darbas

Nepriklausomybės Akto signataras, teisininkas Česlavas Okinčicas itin neigiamai nusistatęs prieš LTPĮK sumanymą. „Jau 25 metai atstačius Lietuvos Nepriklausomybę – laikas nustoti vykdyti isto-rinę politiką!“, - LŽ tvirtino jis. Č.Okinčico įsitikinimu, ši idėja kilo ne iš žmonių, kurie rūpinasi lie-tuvių ir lenkų tautų suartėjimu. „Tai – kenkėjiškas darbas!“, - piktinosi jis.

Vis dėlto teisininkas viliasi, kad Vilniaus miesto savivaldybės administracija nepritarš šiam siūlymui. „Kita vertus, ši vieta – J.Pilsudskio širdies kapas – ir Lenkijos istorinio paveldo dalis, todėl tikslinga būtų suderinti ir su Lenkijos paveldo taryba, o ne ieškoti žodžių iš konteksto ir laikyti, kad tai yra pažangi pozicija“, - aiškino Č.Okinčicas.

Maršalo atsiprašymui – ne laikas?

Seimo Lietuvos lenkų rinkimų akcijos frakcijos narys Juzefas Kvietkovskis idėją įamžinti Lenkijos maršalo J.Pilsudskio pasisakymą, kad Vilnius – „didžių pastangų lietuvių tautos“ sostinė vertina ne-vienareikšmiškai. „Labai gražūs žodžiai, bet dabar jiems – ne laikas“, - LŽ pažymėjo parlamentaras.

Prie J.Pilsudskio širdies kapo, kuris gausiai lankomas tiek vietos lenkų, tiek turistų iš Lenkijos, atsi-rasianti lentelė su minėta maršalo citata, pasak J.Kvietkovskio, lietuvių ir lenkų tautų nesuartintų, o priešingai – dar labiau jas supriešintų. „Šios iniciatyvos reikėjo imtis prieš 15 metų. Dabar, žinant abiejų šalių valstybinius santykius bei vidines lenkų tautinės mažumos

problemas, labai įtemptas laikas...“, - teigė jis.

Kritikuoja J.Pilsudskio kultą

Visuomenininkas Ryšardas Maceikianecas taip pat įsitikinęs, kad memorialinė lentelė Rasų kapinė-se šalia maršalo J.Pilsudskio širdies kapo tik padidintų Lietuvos lenkų priešpriešą su lietuviais. „Ne-turiu net menkiausios abejonės, kad net ši diskusija paaštrins padėtį, atitinkamomis propagandos priemonėmis ir toliau stums Lietuvos lenkus į izoliaciją...“, - LŽ pažymėjo jis.

Šį LTPĮK siūlymą R.Maceikianecas sieja su priešrinkiminiu laikotarpiu, kai vėl imama „statyti spyg-liuotas sienas“. „Jei šią sumaištį siūlo įvesti asmuo, kuris dar neseniai vadovavo Seimui – trūksta žodžių!“, - stebėjosi jis.

R.Maceikianecas teigė neigiamai vertinantis J.Pilsudskio asmenybę ir jo kultą. „Ši frazė, ištraukta iš konteksto klaidina šiuolaikinį žmogų, formuoja iškreiptą įvaizdį apie J.Pilsudskį, kurio režimas Vilniaus krašte reikėsi itin išsigimėliška forma. Ne esmė, ką apie Vilnių pasakė vienas ar kitas diktato-rius. Svarbu, kad mes, Lietuvos piliečiai, gerbtume save ir skleistume istorinę tiesą“, - pabrėžė R.Maceikianecas.

Lietuvos žinios, 2014. 04. 03 d.